

koliko obrekovanja, koliko žrtev bilo bi prihranjenih, ko bi učiteljica zamogla postati samosvoja v zasebnem življenju! Stem bi si pridobila splošen ugled v socialnem življenju. -- Kar se pa tiče potreb, morda res kaka ne čuti mnogo potreb za lastno osebo, a potrebovala bi mnogo, da bi zamogla živeti primerno svojemu stanu. Če vidimo toliko žrtev od strani učiteljic, iskati moramo pač uzrokov. Ena se omoži, ne toliko po nagibu svojega srca, kolikor da se le reši tega stanu. Druga hira v bolnici umobolna, ker ji ni bilo mogoče, ravnati se po nagibu svojega srca. Tretja se postara prezgodaj ter bolehuje na sto boleznih, radi prenapetega dela, premalo počitka, premalo tečne hrane, premalo razvedrovanja itd. In zakaj vse to? Za to, ker je običaj, da učiteljice trpe krivice v javnem, trpe krivice v zasebnem življenju. Človek pa, ki trpi krivice, ne more se gibati svobodno, ne more posvetiti se popolnoma svojerzumu stanu in poklicu. S tem pa ne trpi le posamezna oseba, temveč tudi prevažna stvar sama. Vsled tega ne bi smelo biti obrnjeno le oko učiteljice v poravnanje teh krivic, temveč moral bi gledati na to vsak blagi človek, ki se zaveda svojega človečanstva.

ŽARI TAM ZUNAJ MLADI DAN...

FRAN ŽGUR, PODDRAGA.

Žari tam zunaj mladi dan,
mladost zemljo spreleta —
Pri koscih mladih sred poljan
pri senu so dekleta.

Src mladih spev in šala njih
v daljavo se izgublja. —
Cvetice lic zaljubljenih
nebeški soj poljublja . . .

In jaz grem ven, in pred menoj
mladost v svireli svira. —
Kak pesem, čuvstvovanj nebroj
iz polnih prs izvira! —

ŠOLSKA IKONA.¹⁾

SRBSKI SPISAL DR. LAZA K. LAZAREVIĆ.
PREVELA I IN F. KLEMENČIČ.

I.

Naše selo je imelo cerkev, cerkev pa je imela popa.²⁾ Pop je zopet imel cerkev, selo in popadijo — svojo ženo. To je: pop je služil cerkev, upravljal z vasjo in živel s popadijo.

Pop je bil vse in zopet vse. Imeli smo tudi šolo, ki je pa bila podrejenega značaja, kakor je pisar na sodniji. Ona je služila cerkvi in selu, torej popu. — Pozneje vam že tudi o njej kaj povem.

Celo selo je bilo popovo vlastelinstvo. Zapovedoval je županu, župan pa selu. Ni imel beriča, vendar ni mogel nihče niti pomisliti, da bi ne ubogal popa, on pa zopet se svoje strani ni niti sanjal, da bi njegova beseda bila bob v steno, ali pa, da bi si on jemal oblast, ki mu ne tiče.

Stepanu, ki hodi razkoračeno, je žito prezorelo, on pa ga še ni požel.

— Kaj pa ti, Stepane, ne žanješ?

— Kako naj, oče?³⁾

— Se srpom!

— Vem, oče; pa kje bi najprej? Veš, da sem sam.

— A robota?⁴⁾

— Trebalo bi zaklati ovna in nabaviti vedro žganja, ti pa veš, kako nesrečen sem bil.

— Pa vzemi kakšno cerkveno živinče in menda bo tudi toliko žganja, pa pokliči jutri zjutraj roboto.

D drugega dne do večernic je bilo vse požeto, zvezano in zloženo v križake.

¹⁾ Sveta podoba.

²⁾ „Pop“ je v srbsčini oficijelni naslov svečenika ter ta izraz ni morda žaljiv, kakor bi kdo mislil.

³⁾ Tako nagovarjajo pravoslavni Srbi duhovnike.

⁴⁾ Tako imenujejo v tržaški okolici in na Krasu brezplačno pomaganje sosedom pri domačem delu, torej isto, kar imenujejo Srbi: moba.